

Datum
2023-04-19

Diarienummer
KS-2022/2319.172

Handläggare
Björn Rosborg
08-535 302 09
Bjorn.Rosborg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Utredning rörande hur Huddinge kan utvecklas som en äldrevänlig kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Utredning rörande hur Huddinge kommun kan utvecklas som en äldrevänlig kommun, bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 april 2023, godkänns.
2. Utredningsuppdraget som gavs i Huddinge kommuns Mål och budget 2022, fastställd av kommunfullmäktige den 8 november 2021 §8, ska anses utfört.

Sammanfattning

Att utreda hur Huddinge kan utvecklas som en äldrevänlig kommun är ett uppdrag kommunstyrelsen fick i Mål och budget för år 2022 med målet att genomföras 2022/2023.

Utredningens slutsats är att utvecklingen av en äldrevänlig kommunen kräver att äldreperspektivet i den kommunala verksamheten stärks och att det ska ligga till grund för ett långsiktigt, systematiskt och strukturerat arbete inom många områden. Detta kan göras på ett flertal olika sätt varav tre alternativ redovisas i utredningen; gå med i WHO:s nätverk för äldrevänliga städer, utveckla äldreperspektivet inom ordinarie styrning eller anta en strategi för hälsosamt åldrande.

Målet för samtliga alternativ är att göra Huddinge till en tillgänglig och inkluderande kommun för *alla* invånare. Att skapa en äldrevänlig kommun ligger i linje med Huddinges övergripande sociala hållbarhetsmål ”En trygg kommun där människor trivs och växer”.

Kommunstyrelsens förvaltning anser att det mesta rationella alternativet är att utveckla äldreperspektivet inom den ordinarie styrningen. Ett eget styrdokument riskerar att inte få samma effekt och kan medföra divergerande styrning och målkonflikter. De satsningar som särskilt önskas göras torde få bäst effekt genom att fångas upp i Mål och budget genom justerade texter och eventuella uppdrag. Förvaltningens bedömning är att i viss mån ryms ett tydligare fokus på

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

äldre frågorna inom ordinarie linjärbete. En ambitionshöjning innebär sannolikt ökat behov av finansiering eller omprioritering inom befintliga resurser.

En översyn av ansvaret för aktiviteter och åtgärder som främjar äldre mellan vård och omsorgsnämnden och kultur och fritidsnämnden skulle sannolikt visa på möjligheter att utveckla kommunen som äldrevänlig.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att utredningen rörande hur Huddinge kan utvecklas som en äldrevänlig kommun godkänns.

Beskrivning av ärendet

Att utreda hur Huddinge kan utvecklas som en äldrevänlig kommun är ett uppdrag kommunstyrelsen fick i Mål och budget för år 2022 med målet att genomföras under 2022/2023.

Bakgrund

Andelen äldre personer ökar. Efter andra världskriget föddes många barn i Sverige och den mångtaliga så kallade 40-talistgenerationen är nu i 70–80 årsåldern. Att andelen äldre blir väsentligt större än idag ökar betydelsen av att sätta fokus på arbetet med att göra Huddinge till en kommun där man både vill och vågar att bli äldre.

Målsättningen måste vara att varje person under *hela* livet kan vara en del av samhället utifrån sina egna förutsättningar och bidra med sina resurser och sin kompetens. Som en konsekvens bör Huddinge undersöka hur kommunen kan göras mer äldrevänlig.

Äldre i siffror

Av utredningen framgår att i Huddinge beräknas åldersgruppen 65–79 år öka med 15 procent fram till 2030 och gruppen 80 år och äldre med 53 procent (bilaga 1). Gruppen äldre är socioekonomiskt heterogen och ojämnt fördelad över kommunen. Mot bakgrund av en heterogen grupp i ökande som spänner över flera generationer är det en utmaning att göra kommunen äldrevänlig då behov, krav och förväntningar är så skiljaktiga mellan de som utgör gruppen.

Anlägg ett äldreperspektiv i verksamheten

Utredningens slutsats är att utvecklingen av en äldrevänlig kommunen kräver att äldreperspektivet i den kommunala verksamheten stärks och att det ska ligga till grund för ett långsiktigt, systematiskt och strukturerat arbete inom många områden. Detta kan göras på ett flertal olika sätt varav tre alternativ redovisas nedan:

1. **WHO:s nätverk för äldrevänliga städer.** De övergripande målen är att inspirera till förändring, koppla samman städer över hela världen för att underlätta utbyte av information, kunskap och erfarenhet och stödja dem att hitta lämpliga innovativa och evidensbaserade lösningar. De kommuner som i Sverige gått med i nätverket har alla (6 st) sett ett behov av att stärka äldreperspektivet i samhällsutvecklingen genom att använda WHO:s guide

Datum
2023-04-19

Diarienummer
KS-2022/2319.172

för äldrevänliga städer då den erbjuder ett strukturerat ramverk samt att nätverket ger möjligheten att utbyta erfarenheter och lära av varandra.

- 2. Utveckla äldreperspektivet inom ordinarie styrning.** För att bättre kunna stärka äldreperspektivet i den kommunala verksamheten och utvecklas som äldrevänlig kommun kan ett alternativ vara att arbeta med det direkt i den ordinarie styrningen. Vinsterna jämfört med de andra alternativen är att kommunen inte ökar antalet styrsignaler genom ett nytt styrdokument utan inkluderar perspektivet i Mål och budget och nämndernas verksamhetsplaner. Fördelen är också att åtgärder och insatser som följer av äldreperspektivet, dels blir resurssatta, dels följs upp under året i planerings- och uppföljningshjulet.
- 3. Strategi för hälsosamt åldrande.** Ett tredje alternativ för att bli äldrevänlig är att koncentrera sig till det hälsosamma åldrandet på samma sätt om exempelvis Nacka kommun har gjort. För de flesta människor innebär åldrandet en gradvis försämring av fysiska funktioner och sociala relationer. Även minnet och förmågan till inläring påverkas. Med detta synsätt ligger fokus på processen att bli äldre och har därmed ett mer begränsat perspektiv. Nacka har tagit fram en strategi för hälsosamt åldrande och i den pekar *äldrenämnden* ut utvecklingsområden som ska ge kommunens seniorer förutsättningar att vidmakthålla en god hälsa och bidra till samhället så länge som möjligt.

Oavsett val av alternativ

I Göteborg stad, som är med i WHO:s nätverk, finns ett övergripande samarbete med AgeCap, Centrum för åldrande och hälsa som bedriver multidisciplinär forskning för ett gott och värdefullt åldrande.

Huddinge, som har samverkansavtal med både Södertörns högskola och Karolinska Institutet, borde undersöka intresset för samarbeten och forskning kring arbetet med att utveckla kommunen som äldrevänlig. Eventuellt samarbete bör inte vara avhängigt val av alternativ.

Förvaltningens synpunkter

Att utreda hur Huddinge kan utvecklas som en äldrevänlig kommun är ett uppdrag kommunstyrelsen fick i Mål och budget för år 2022 med målet att genomföras 2022/2023.

Utredningens slutsats är att utvecklingen av en äldrevänlig kommunen kräver att äldreperspektivet i den kommunala verksamheten stärks och att det ska ligga till grund för ett långsiktigt, systematiskt och strukturerat arbete inom många områden. Detta kan göras på ett flertal olika sätt varav tre alternativ redovisas i utredningen; gå med i WHO:s nätverk för äldrevänliga städer, utveckla äldreperspektivet inom ordinarie styrning eller anta en strategi för hälsosamt åldrande.

Målet för samtliga alternativ är att göra Huddinge till en tillgänglig och inkluderande kommun för alla invånare. Att skapa en äldrevänlig kommun ligger i

Datum
2023-04-19

Diarienummer
KS-2022/2319.172

linje med Huddinges övergripande sociala hållbarhetsmål ”En trygg kommun där människor trivs och växer”.

Kommunstyrelsens förvaltning anser att det mesta rationella alternativet är att utveckla äldreperspektivet inom den ordinarie styrningen. Ett eget styrdokument riskerar att inte få samma effekt och kan medföra divergerande styrning och målkonflikter. De satsningar som särskilt önskas göras torde få bäst effekt genom att fångas upp i Mål och budget genom justerade texter och eventuella uppdrag. Förvaltningens bedömning är att i viss mån ryms ett tydligare fokus på äldrefrågorna inom ordinarie linjearbete. En ambitionshöjning innebär sannolikt ökat behov av finansiering eller omprioritering inom befintliga resurser.

En översyn av ansvaret för aktiviteter och åtgärder som främjar äldre mellan vård och omsorgsnämnden och kultur och fritidsnämnden skulle sannolikt visa på möjligheter att utveckla kommunen som äldrevänlig

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att utredningen rörande hur Huddinge kan utvecklas som en äldrevänlig kommun godkänns.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Anna Tengelin Skoog
Biträdande kommundirektör

Bilaga

Bilaga 1. Utredning rörande hur Huddinge kan utvecklas som äldrevänlig kommun

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och bolag
Huddinge pensionärsråd